NOTA
Avelgemstraat - Kluisbergen (Oost-Vlaanderen)

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

ADEDE Archeologisch Rapport 718 - 2021

VRANKEN JOLIEN

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 718

Nota

Avelgemstraat - Kluisbergen

(Oost-Vlaanderen)

VERSLAG VAN RESULTATEN:

Landschappelijk booronderzoek

VRANKEN JOLIEN

Colofon

Uitgever	ADEDE bvba
Jaar van uitgave	2021
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Niels Janssens
Kaartmateriaal	J. Vranken
ISSN	2033-6810

*Niets uit deze uitgave m*ag w*orden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bvba. ADEDE bvba is niet aansprakelijk voor eventuele schade voortvloeiend uit diens adviezen.*

Inhoudsopgave

1 Administratieve fiche ..... - 4 -
2 Beschrijvend gedeelte ..... - 8 -
2.1 Situatie terrein ..... - 8 -
2.2 Geplande werken ..... - 10 -
2.3 Bureauonderzoek ..... - 10 -
3 Projectspecifiek ..... - 11 -
3.1 Archeologische voorkennis ..... - 11 -
3.2 Aanleiding van het onderzoek ..... - 11 -
3.3 Doel van het onderzoek ..... - 11 -
3.4 Randvoorwaarden ..... - 11 -
4 Landschappelijk booronderzoek 12
4.1 Werkwijze en strategie 12
4.2 Situatie terrein 14
4.3 Assessment Landschappelijk booronderzoek 15
4.3.1 Bureauonderzoek 15
4.3.2 Landschap en topografie 15
4.3.3 Bodem 16
4.4 Boorbeschrijvingen ..... - 19 -
4.4.1 Beschrijvingen ..... - 19 -
4.4.2 Boordiagrammen ..... - 20 -
4.4.3 Boortransect ..... - 32 -
4.5 Interpretatie landschappelijk booronderzoek ..... - 34 -
4.6 Onderzoeksvragen ..... - 35 -
5 Synthese ..... - 36 -
5.1 Besluit gespecialiseerd publiek ..... - 36 -
5.2 Besluit breed publiek ..... - 36 -
6 Bibliografie ..... - 37 -
7 Lijst van figuren ..... - 38 -

1 Administratieve fiche

Projectcode	2021E272
Site	Avelgemstraat - Kluisbergen
Projectsigle ADEDE	KLU-AVE
Ligging	Avelgemstraat, 9690 Kluisbergen
Kadaster	Kluisbergen 1 AFD/RUIEN A, 295D3
Soort onderzoek	Landschappelijke boringen
Aard van de vervolgwerken	Inplanting bedrijfsgebouw
Uitvoerder	ADEDE bvba
Erkenningsnummer ADEDE bvba	2015/00058
Erkend archeoloog	Jolien Vranken OE/ERK/ARCHEOLOOG/2021/00004
Tijdelijke bewaarplaats archief	ADEDE bvba
Bibliografische referentie	Vranken J., 2021, Nota Avelgemstraat – Kluisbergen (Oost-Vlaanderen), ADEDE Archeologisch Rapport 718, Gent.
Grootte projectgebied	Ca. 1,28 ha
Periode uitvoering	Mei 2021
Thermen thesaurus Onroerend Erfgoed	Nota, landschappelijk booronderzoek

Kluisbergen-Avelgemstraat

Projectgebied op de GRB kaart
projectcode OE: 2021E272
aangemaakt: 27 juni 2021

bron: AGIV - QGIS - CRS: Lambert 72

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Kluisbergen-Avelgemstraat

Projectgebied op meest recente orthografische foto
projectcode OE: 2021E272
aangemaakt: 27 juni 2021

bron: AGIV - QGIS - CRS: Lambert 72

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Kluisbergen-Avelgemstraat

Projectgebied op de topografische kaart
projectcode OE: 2021E272
aangemaakt: 27 juni 2021

bron: AGIV - QGIS - CRS: Lambert 72

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

2 Beschrijvend gedeelte

2.1 Situatie terrein

Het projectgebied wordt ten zuiden begrensd door de Avelgemstraat, terwijl zowel de noordelijke, oostelijke als westelijke zijde door de Herpelgem worden omgeven.

Het terrein lijkt ongeveer 1,5m hoger te liggen dan het net ten westen ervan gelegen perceel. Er is dus een sterk vermoeden dat het terrein werd opgehoogd in het verleden (dit was ook reeds zichtbaar op het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen).

Het huidige projectgebied strekt zich over verschillende percelen die ondertussen zijn samengevoegd tot één perceel. De voormalig aanwezige woningen in het oostelijke deel van het onderzoeksgebied zijn reeds gesloopt.

Bij aankomst op het terrein bleken de voorbereidende werken al te zijn aangevat . Er werd met name reeds een laag baksteenpuin opgebracht (van ongeveer 0,3m) op het terrein. Verdere bodemverstoringen (afgravingen en dergelijke) leken nog niet gebeurd te zijn.

Figuur 1: Situatie projectgebied bij aanvang van landschappelijke boringen

2.2 Geplande werken

"De opdrachtgever voorziet de inplanting van een nieuw bedrijfsgebouw op het projectgebied voorzien van laad- en loskaaien als ook zo'n 38-tal parkeerplaatsen.
Het gebouw geeft ruimte aan een loods (7997 m²), productieruimtes (ca. 1880 m²). Langs de noordoostelijke zijde wordt plaats gegeven aan een expeditie-bureel, refter, vestiaires en sanitair. Boven deze ruimtes bevindt zich een verdiep van 567 m². Een verdieping boven de showroom bevat opnieuw bureaus en technische ruimtes.

Als funderingstype worden paalfunderingen gebruikt waarvan de plaatsing van de funderingsmassieven een uitgraving van ongeveer 140 cm diepte zullen vereisen. De uitzondering vormt de laad- en loskade langsheen de oostelijke zijde van het van het geplande bedrijfsgebouw. De onderkant van de vloerplaat bevindt zich op een diepte van 1,4 m.
De funderingspalen op deze locatie zullen geboord worden tot 2,4 m. Een luifel wordt voorzien aan de noordelijke zijde.
Een 4 meter brede brandweg wordt voorzien langsheen de Herpelgem in het noorden en zal tot aan de Avelgemstraat reiken in het zuidwesten. Hiervoor wordt de bestaande wegenis in KWS-verharding gebruikt.
Groenzones worden voorzien langsheen alle zijden van het gebouw met inplanting van enkele bomen langs zuidelijke en oostelijke zijde."[1]

2.3 Bureauonderzoek

Voor de resultaten van het bureauonderzoek wordt verwezen naar de bekrachtigde archeologienota met ID-nummer 11022.[2]

[1] *Muller & Devalckeneer 2019, 11*
[2] *https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/11022*

3 Projectspecifiek

3.1 Archeologische voorkennis

Binnen het onderzoeksgebied is tot op heden nog geen archeologisch (voor)onderzoek met ingreep in de bodem uitgevoerd. In de omgeving van het projectgebied zijn wel een aantal CAI-meldingen terug te vinden die in de databank van de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) zijn opgenomen. Deze verwijzen voornamelijk naar resten uit de steen- en metaaltijden en de Romeinse Tijd.

3.2 Aanleiding van het onderzoek

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt. De initiatiefnemer is daarom verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

3.3 Doel van het onderzoek

Aangezien de uitgevoerde bureaustudie er niet in slaagde uitsluitsel te geven wat betreft de aan- of afwezigheid van een archeologische site binnen het onderzoeksgebied, werd besloten over te gaan op landschappelijk bodemonderzoek en eventueel verder onderzoek met ingreep in de bodem.

3.4 Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

4 Landschappelijk booronderzoek

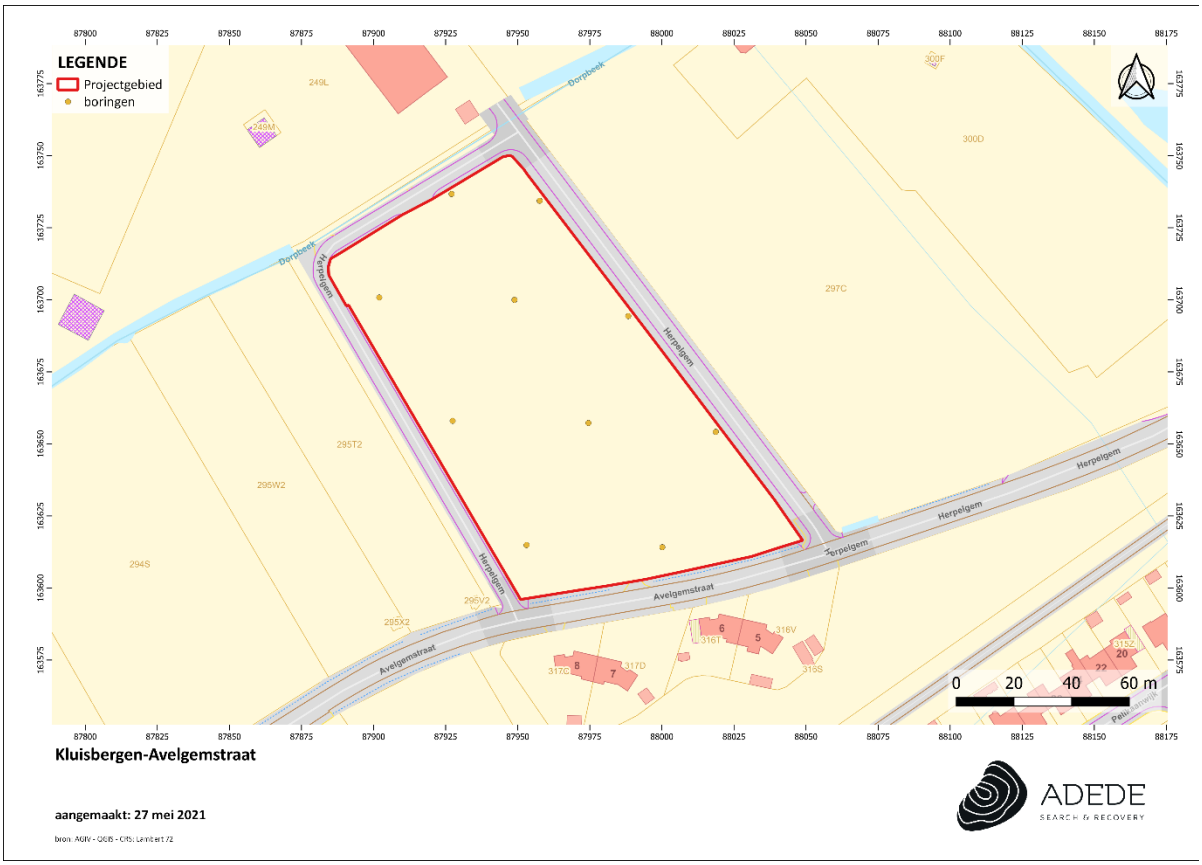
4.1 Werkwijze en strategie

Op 25 mei 2021 werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd door ADEDE bvba ter hoogte van de Avelgemstraat in Kluisbergen (2021E272).
Er werden in totaal 10 boringen voorzien.

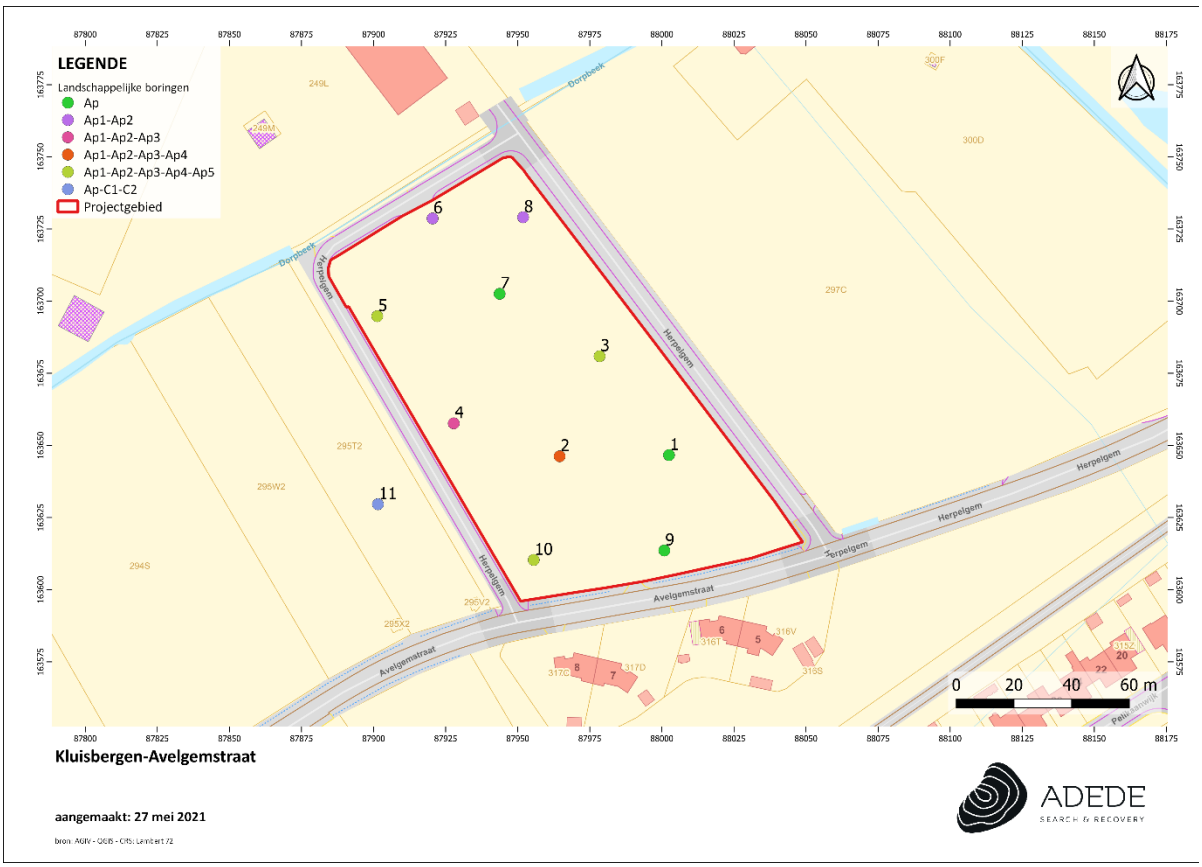
Behalve de 10 boringen binnen het projectgebied werd een 11de boring geplaatst in het weiland ten westen van het projectgebied met als doel het achterhalen van de natuurlijke bodemopbouw, gezien deze terreinen nog niet opgehoogd werden. Binnen dit westelijke weiland werd een archeologisch onderzoek verricht door middel van een bureauonderzoek met advies tot vrijgave[3].

De boringen werden geplaatst door middel van een edelmanboor met diameter van 10 cm en werden uitgevoerd door Jolien Vranken (erkend archeologe bij ADEDE) bijgestaan door Gijs bergmans (aardkundige ADEDE). De boringen werden, waar mogelijk, tot in de C-horizont van de bodem geplaatst. Op die manier kon verzekerd worden dat alle mogelijke antropogene niveaus, die zouden geroerd worden door de geplande bodemingrepen, zouden worden herkend. Het boorstaal werd uitgespreid in navolging van een boorgatmeting op een witte, neutrale achtergrond. Vervolgens werd het gefotografeerd en geregistreerd.

[3] *Acke, B., 2020*

Figuur 2: Boorplan zoals aangegeven in het programma van maatregelen

Figuur 3. Uitgevoerde landschappelijke boringen op orthografische foto (boven) en GRB kaart (onder)

4.2 Situatie terrein

Het projectgebied wordt ten zuiden begrensd door de Avelgemstraat, terwijl zowel de noordelijke, oostelijke als westelijke zijde door de Herpelgem worden omgeven.

Het terrein lijkt ongeveer 1,5m hoger te liggen dan het net ten westen ervan gelegen perceel. Er is dus een sterk vermoeden dat het terrein werd opgehoogd in het verleden (dit was ook reeds zichtbaar op het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen).

Het huidige projectgebied strekt zich over verschillende percelen die ondertussen zijn samengevoegd tot één perceel. De voormalig aanwezige woningen in het oostelijke deel van het onderzoeksgebied zijn reeds gesloopt.

Bij aankomst op het terrein bleken de voorbereidende werken al te zijn aangevat. Er werd met name reeds een laag baksteenpuin opgebracht (van ongeveer 0,3m) op het terrein. Verdere bodemverstoringen (afgravingen en dergelijke) leken nog niet gebeurd te zijn.

4.3 Assessment Landschappelijk booronderzoek

4.3.1 Bureauonderzoek

Voor de resultaten van het bureauonderzoek wordt verwezen naar de bekrachtigde archeologienota met id-nummer 11022.[4]

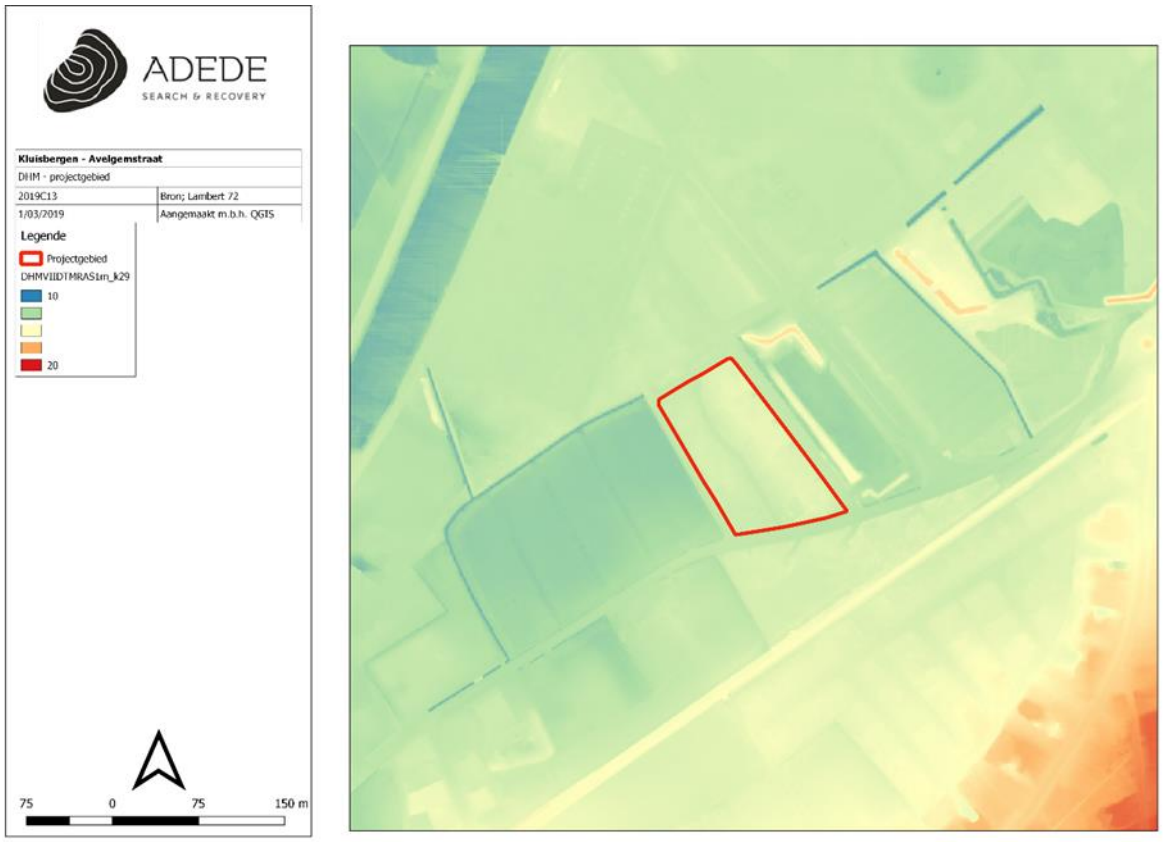
4.3.2 Landschap en topografie

"Ruien maakt deel uit van de gemeente Kluisbergen en bevindt zich aan de rand van de Vlaamse Ardennen. Ten westen wordt ze begrensd door de Bovenschelde en grenst aan de gemeente Avelgem, Waarmaarde en Kerkhove gelegen in de provincie West-Vlaanderen. Ten noorden grenst Ruien aan Berchem dat meteen ook gedeeltelijk de oostelijke grens vormt samen met Kwaremont. De provincie Henegouwen begrenst de gemeente ten zuiden. De gemeente kent goed gedraineerde zandleem- en leembodems met uitzondering van de eerder natte Scheldevallei. Gezien de nabijheid van de Vlaamse Ardennen ten zuiden betreft het een golvend landshap dat door het Kluisbos wordt gedomineerd. Hier bevindt zich tevens één van de hoogste punten van de Vlaamse Ardennen – namelijk de Kluisberg (142.5 m).

Het projectgebied bevindt zich op de overgang van een hoog naar lager gelegen gebied met enerzijds de getuigenheuvels van de Vlaamse Ardennen – en met name de Kluisberg – ten zuiden en anderzijds de Bovenschelde ten noorden. Geografisch-topografisch maakt het terrein deel uit van de langgerekte grond van de riviervalleien gelegen in der Zuidelijke Vlaamse Laagvlakte en bestaan uit gronden van natte depressies. In dit geval betreft het de Scheldevallei van Berchem tot Oudenaarde. De Bovenschelde bevindt zich ongeveer 250 m ten noordwesten van het onderzoeksgebied. Een kleine loop – de Dorpsbeek – begrenst het terrein ten noorden. Tevens wordt het onderzoeksgebied ten zuiden begrensd door de Avelgemstraat. Langs zowel oostelijke, noordelijke als westelijke zijde vormt dezelfde Herpelgem haar aflijning. Het terrein bevindt zich een hoogte van ongeveer 13.5 m TAW en ligt dus in de lager gelegen alluviale zone van de Bovenschelde. Een kleine twee kilometer ten zuiden stijgt dit getal echter tot meer dan 100m TAW. Op 2.2 km ten zuiden gaat de hoogte zich zelfs vertienvoudigen. De hoogtes van de terreindoorsneden tonen slechts een geringe stijging van ongeveer 0.5m. Hoogteprofiel 2 toont de ophoging voor de woningen die zich op de oostelijke helft van het onderzoeksgebied bevinden. Te midden toont een lager niveaupunt de aanwezigheid van de weg die de oostelijke helft van de westelijke helft scheidt."[5]

[4] *https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/11022*
[5] *Muller & Devalckeneer 2019, 21*

Ten opzichte van de percelen net ten westen en ten oosten van het projectgebied lijken de gronden lager te liggen. Er is dus een erg grote kans dat het projectgebied opgehoogd werd in het verleden.

Figuur 4: Situering van het projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m (detail).

4.3.3 Bodem

"Volgens de bodemtypekaart valt het onderzoeksgebied volledig binnen het type OB. Het gaat om bebouwde zones waarbij het bodemprofiel door het ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd wordt (kunstmatige gronden). De bodems in de bebouwde zone (OB) zijn daar een voorbeeld van.
Langs beide zijden wordt het terrein begrensd door een Uep-bodemtype. Het gaat om een sterk gleyige zware kleibodem zonder profiel. De humeuze bovengrond is donker grijsbruin, sterk humeus en vertoont veel roest. De blauwgrijze reductiehorizont start vanaf een diepte van 100cm.
Langs de westelijke zijde grenst ook het bodemtype Eepz. Dit type stemt overeen met het Uep-bodemtype.

Ten westen wordt het bodemtype Ldp duidelijk: een matig natte zandleembodem. Het betreft wederom een bodemtype zonder profielontwikkeling vaak met een bedolven textuur B op geringe tot matige diepte."[6]

Figuur 5: Landschappelijke boringen op de bodemtypekaart

In totaal werden er 10 boringen uitgevoerd binnen het onderzoeksgebied en één referentieboring op een lager gelegen perceel ten westen van het onderzoeksgebied. Alle 10 de boringen vertoonden enkel Ap-horizonten. Er kon nergens een natuurlijke bodem aangetroffen worden.

Deze verstoring kon niet overal even diep uit geboord worden. Bij de noordelijke boring 5 kon het diepst geboord worden, namelijk tot wel 3,35m onder het maaiveld. Op deze diepte was nog steeds een verstoring op te tekenen evenals een kleimenging waardoor een roering doorheen het tertiair niveau dat in de regio oppervlakkig kan voorkomen vastgesteld werd. Ook bij de centraal gelegen

[6] *Muller & Devalckeneer 2019, 26-27*

boring bleek een verstoring aanwezig tot minstens 2,65m onder het maaiveld. Meer concreet konden volgende verstoorde dieptes gedocumenteerd worden:

- BP1: 60cm
- BP2: 190cm
- BP3: 265cm
- BP4: 175cm
- BP5: 335cm
- BP6: 180cm
- BP7: 55cm
- BP8: 135cm
- BP9: 55cm
- BP10: 150cm

Deze verstoring van de bodem komt dus vrij goed overeen met wat vermeld staat op de bodemtypekaart.

4.4 Boorbeschrijvingen

4.4.1 Beschrijvingen

Hieronder worden enkele representatieve boringen (LBO 2, 3, 5 en 11) weergegeven:

Nr.	Dieptes (cm)	Foto en beschrijving
2	0-40: Ap1 40-90: Ap2 90-145: Ap3 145-190: Ap4	
	0-40: Ap1 40-90: Ap2 90-145: Ap3 145-190: Ap4	Bruin, lemig zand met stenen en baksteenfragmenten Donkergrijze, zandige leem met stenen Bruingrijs zand Donkergrijs zand
3	0-70: Ap1 70-95: Ap2 95-150: Ap3 150-210: Ap4 210-265: Ap5	
	0-70: Ap1 70-95: Ap2 95-150: Ap3 150-210: Ap4 210-265: Ap5	Bruin, lemig zand met stenen en baksteenfragmenten Donkergrijze leem met baksteenfragmenten Lichtbruin zand Donkergrijs, lemig zand Donkergrijs lemig zand met baksteenfragmenten

5	0-75: Ap1 75-110: Ap2 110-220: Ap3 220-270: Ap4 270-335: Ap5	
	0-75: Ap1	Donkerbruine, zandige leem met stenen en baksteenfragmenten
	75-110: Ap2	Donkerbruin, lemig zand met baksteenfragmenten
	110-220: Ap3	Lichtbruin zand
	220-270: Ap4	Donkergrijze, zandige leem met baksteenfragmenten
	270-335: Ap5	Grijsbruin zand met kleivermenging met enkele baksteenfragmenten
11	0-30: Ap 30-90: C1 90-135: C2	
	0-30: Ap	Donkerbruin, lemig zand vermengd met plantenwortels
	30-90: C1	Bruingrijs zand
	90-135: C2	Grijs zand met gleyverschijnselen

4.4.2 Boordiagrammen

Hieronder worden de boordiagrammen weergegeven:

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Avelgemstraat - Kluisbergen

Projectcode 2021E272
Project sigel KLU-AVE
Adres Avelgemstraat, Kluisbergen

Datum 25/05/2021
Maximale diepte 335 cm
Boordiameter 10 cm
Casing nvt
Boortype Edelman

Boornummer Bp 1

Registratie door Jolien Vranken
Controle door Niels Janssens

Horizont	Diepte (m)	Grafische log	Vochtigheid	Beschrijving
Ap	0.2 – 0.4 – 0.6		D R O O G	Lichtbruin zand met stenen en baksteenfragmenten
	0.8 – 1 – 1.2 – 1.4 – 1.6 – 1.8 – 2 – 2.2 – 2.4 – 2.6 – 2.8 – 3 – 3.2 – 3.4 – 3.6 – 3.8			

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 25 May 2021

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

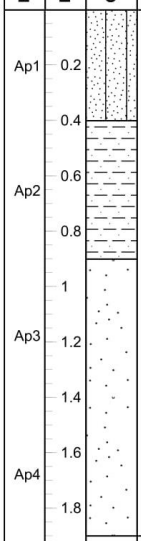
Landschappelijke boring Avelgemstraat - Kluisbergen

Projectcode 2021E272
Project sigel KLU-AVE
Adres Avelgemstraat, Kluisbergen

Datum 25/05/2021
Maximale diepte 335 cm
Boordiameter 10 cm
Casing nvt
Boortype Edelman

Boornummer Bp 2

Registratie door Jolien Vranken
Controle door Niels Janssens

Beschrijving
Bruin lemig zand met stenen en baksteenfragmenten
Donkergrijs zandig leem met stenen
Bruingrijs zand
Donkergrijs zand

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 25 May 2021

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

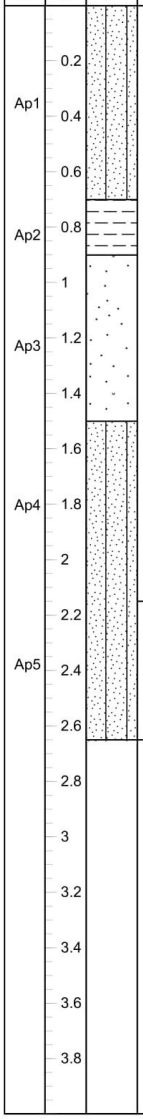
Landschappelijke boring Avelgemstraat - Kluisbergen

Projectcode 2021E272
Project sigel KLU-AVE
Adres Avelgemstraat, Kluisbergen

Datum 25/05/2021
Maximale diepte 335 cm
Boordiameter 10 cm
Casing nvt
Boortype Edelman

Boornummer Bp 3

Registratie door Jolien Vranken
Controle door Niels Janssens

Horizont	Diepte (m)	Grafische log	Vochtigheid	Beschrijving
Ap1	0.2 – 0.6		DROOG	Bruin lemig zand met stenen en baksteenfragmenten
Ap2	0.8			Donkergrijs leem met baksteenfragmenten
Ap3	1 – 1.4			Lichtbruin zand
Ap4	1.6 – 2			Donkergrijs lemig zand
Ap5	2.2 – 2.6		NAT	Donkergrijs lemig zand met baksteenfragmenten
	2.8 – 3.8			

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 25 May 2021

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Avelgemstraat - Kluisbergen

Projectcode 2021E272
Project sigel KLU-AVE
Adres Avelgemstraat, Kluisbergen

Datum 25/05/2021
Maximale diepte 335 cm
Boordiameter 10 cm
Casing nvt
Boortype Edelman

Boornummer Bp 4

Registratie door Jolien Vranken
Controle door Niels Janssens

Horizont	Diepte (m)	Grafische log	Vochtigheid	Beschrijving
Ap1	0.2 – 0.4 – 0.6		DROOG	Donkerbruin zandig leem met stenen en baksteenfragmenten
Ap2	0.8 – 1			Donkerbruin lemig zand met baksteenfragmenten en stenen
Ap3	1.2 – 1.4 – 1.6			Lichtbruin zand
	1.8 – 2 – 2.2 – 2.4 – 2.6 – 2.8 – 3 – 3.2 – 3.4 – 3.6 – 3.8			

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 25 May 2021

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

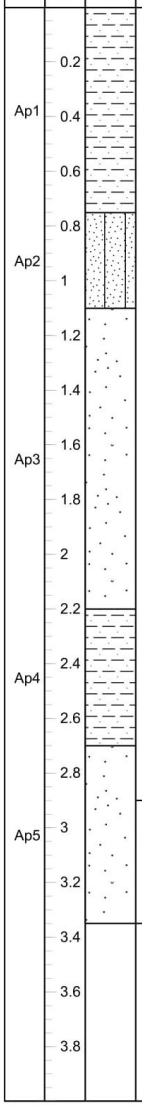
Landschappelijke boring Avelgemstraat - Kluisbergen

Projectcode 2021E272
Project sigel KLU-AVE
Adres Avelgemstraat, Kluisbergen

Datum 25/05/2021
Maximale diepte 335 cm
Boordiameter 10 cm
Casing nvt
Boortype Edelman

Boornummer Bp 5

Registratie door Jolien Vranken
Controle door Niels Janssens

Beschrijving
Donkerbruin zandig leem met stenen en baksteenfragmenten
Donkerbruin lemig zand met baksteenfragmenten
Lichtbruin zand
Donkergrijs zandig leem met baksteenfragmenten
Grijsbruin zand met enkele baksteenfragmenten

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 25 May 2021

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Avelgemstraat - Kluisbergen

Projectcode 2021E272
Project sigel KLU-AVE
Adres Avelgemstraat, Kluisbergen

Datum 25/05/2021
Maximale diepte 335 cm
Boordiameter 10 cm
Casing nvt
Boortype Edelman

Boornummer Bp 6

Registratie door Jolien Vranken
Controle door Niels Janssens

Horizont	Diepte (m)	Grafische log	Vochtigheid	Beschrijving
Ap1	0 – 1		DROOG	Donkerbruin zandig leem met baksteenfragmenten en stenen
Ap2	1 – 1.8			Lichtbruin grijs zand

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 25 May 2021

ADEDE SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Avelgemstraat - Kluisbergen

Projectcode 2021E272
Project sigel KLU-AVE
Adres Avelgemstraat, Kluisbergen

Datum 25/05/2021
Maximale diepte 335 cm
Boordiameter 10 cm
Casing nvt
Boortype Edelman

Boornummer Bp 7

Registratie door Jolien Vranken
Controle door Niels Janssens

Horizont	Diepte (m)	Grafische log	Vochtigheid	Beschrijving
Ap1	0.2 – 0.4		DROOG	Donkerbruin tot donkergrijze leem met wortels, baksteenfragmenten en stenen
	0.6			Gestopt door baksteen

0.8 1 1.2 1.4 1.6 1.8 2 2.2 2.4 2.6 2.8 3 3.2 3.4 3.6 3.8

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 25 May 2021

ADEDE SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Avelgemstraat - Kluisbergen

Projectcode 2021E272
Project sigel KLU-AVE
Adres Avelgemstraat, Kluisbergen

Datum 25/05/2021
Maximale diepte 335 cm
Boordiameter 10 cm
Casing nvt
Boortype Edelman

Boornummer Bp 8

Registratie door Jolien Vranken
Controle door Niels Janssens

Horizont	Diepte (m)	Grafische log	Vochtigheid	Beschrijving
Ap1	0.2 – 0.6		DROOG	Donkergrijs tot bruin zandig leem met baksteenfragmenten en stenen
Ap2	0.8 – 1.2			Bruingrijs lemig zand met baksteenfragmenten
	1.4			Gestopt door stenen

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 25 May 2021

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Avelgemstraat - Kluisbergen

Projectcode 2021E272
Project sigel KLU-AVE
Adres Avelgemstraat, Kluisbergen

Datum 25/05/2021
Maximale diepte 335 cm
Boordiameter 10 cm
Casing nvt
Boortype Edelman

Boornummer Bp 9

Registratie door Jolien Vranken
Controle door Niels Janssens

Horizont	Diepte (m)	Grafische log	Vochtigheid	Beschrijving
Ap1	0.2 – 0.4		DROOG	Zwartbruine leem met wortels, baksteenfragmenten en stenen
	0.6			Gestopt door wortels
	0.8			
	1			
	1.2			
	1.4			
	1.6			
	1.8			
	2			
	2.2			
	2.4			
	2.6			
	2.8			
	3			
	3.2			
	3.4			
	3.6			
	3.8			

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 25 May 2021

ADEDE SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Avelgemstraat - Kluisbergen

Projectcode 2021E272
Project sigel KLU-AVE
Adres Avelgemstraat, Kluisbergen

Datum 25/05/2021
Maximale diepte 335 cm
Boordiameter 10 cm
Casing nvt
Boortype Edelman

Boornummer Bp 10

Registratie door Jolien Vranken
Controle door Niels Janssens

Horizont	Diepte (m)	Grafische log	Vochtigheid	Beschrijving
Ap1	0.2		DROOG	Donkergrijze leem met wortels en stenen
Ap2	0.4			Lichtbruin zand
Ap3	0.6			Donkergrijs lemig zand met stenen
	0.8			Lichtbruin zand
Ap4	1			
	1.2		NAT	
Ap5	1.4			Zwartgrijze leem
	1.6			
	1.8			
	2			
	2.2			
	2.4			
	2.6			
	2.8			
	3			
	3.2			
	3.4			
	3.6			
	3.8			

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 25 May 2021

ADEDE SEARCH & RECOVERY

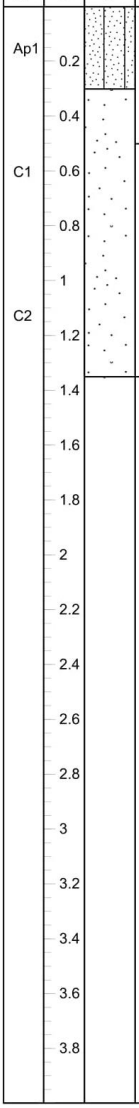
Landschappelijke boring Avelgemstraat - Kluisbergen

Projectcode 2021E272
Project sigel KLU-AVE
Adres Avelgemstraat, Kluisbergen

Datum 25/05/2021
Maximale diepte 335 cm
Boordiameter 10 cm
Casing nvt
Boortype Edelman

Boornummer Bp 11

Registratie door Jolien Vranken
Controle door Niels Janssens

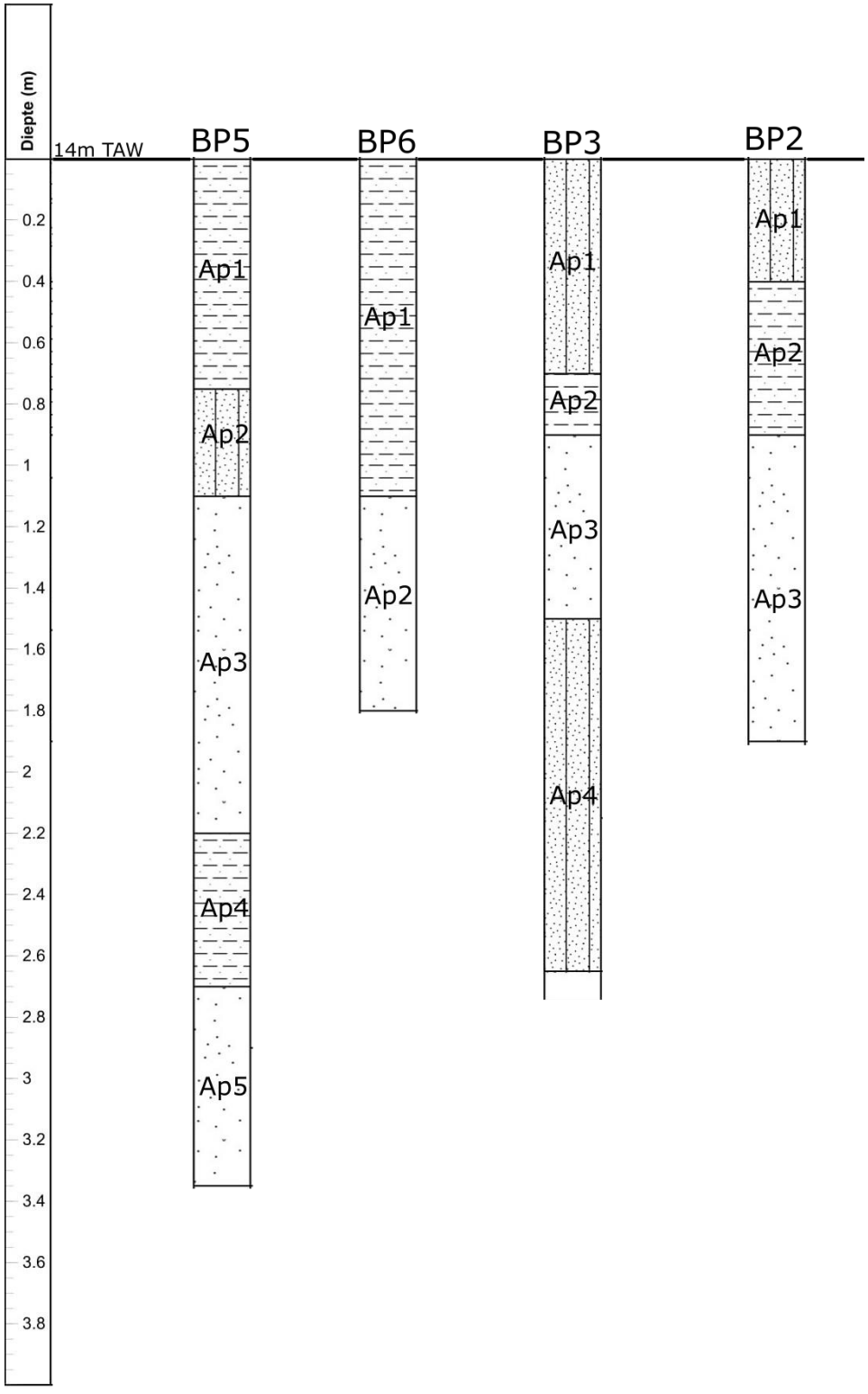

Beschrijving
Donkerbruin lemig zand vermengd met plantenwortels
Bruingrijs zand
Grijs zand met gleyverschijnselen
Gestopt door watertafel

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 25 May 2021

4.4.3 Boortransect

Figuur 6: Boortransect van west naar oost (links) en noord naar zuid (rechts).

Figuur 7: Boortransect met weergave van boorpunten

4.5 Interpretatie landschappelijk booronderzoek

Het projectgebied zelf is ten eerste reeds opgehoogd in het verleden en ligt met deze ophoging ongeveer 150cm hoger dan de omliggende percelen.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat de eerste 150cm in alle boringen verstoord blijkt te zijn. Echter ook nog dieper dan deze boringen blijkt de bodem vergraven te zijn geweest. Enkele boringen tonen een verstoring aan tot wel 265 en 335cm onder het bestaande maaiveld. Een referentieboring op een aanpalend perceel toonde aan dat de moederbodem zou moeten aangesneden worden op een diepte van ongeveer 180cm onder het maaiveld (op dit terrein, dat ongeveer 150cm lager lag werd de moederbodem op een diepte van 30cm aangesneden).

Er lijkt dus bijzonder weinig kans dat er nog archeologische sites aanwezig kunnen zijn binnen het projectgebied en zal verder onderzoek dus niet leiden tot een nuttige kenniswinst.

4.6 Onderzoeksvragen

- ***Wat is de geo(morfo)logische en bodemkundige opbouw van de ondergrond in het plangebied?***

Er konden binnen het projectgebied enkel geroerde Ap horizonten aangetroffen worden. Er bleek geen natuurlijke bodemopbouw meer aanwezig te zijn.

- ***In hoeverre is deze opbouw nog intact?***

De bodemopbouw is dus reeds verstoord.

- ***Bevinden zich archeologisch relevante afzettingen in het plangebied?***

Nee, deze lijken in het verleden reeds vergraven te zijn.

- ***Zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld?***

N.v.t.

- ***Alhoewel niet tot doel van het landschappelijk bodemonderzoek, zijn er desondanks toch archeologische indicatoren aangetroffen?***

Er werden geen archeologische indicatoren aangetroffen.

- ***In welk opzicht kan op basis van het veldonderzoek de archeologische verwachting worden bijgesteld?***

De archeologische verwachting voor het projectgebied is erg laag gezien er geen natuurlijke bodemhorizonten meer bewaard zijn.

- ***In hoeverre worden de (mogelijk aanwezige) archeologische waarden bedreigd door toekomstige planontwikkeling?***

Gezien er meer dan waarschijnlijk geen archeologische waarden meer aanwezig zijn, worden deze ook niet bedreigd.

5 Synthese

5.1 Besluit gespecialiseerd publiek

In navolging van een archeologienota met uitgesteld traject (ID 11022)[7] werden landschappelijke boringen uitgevoerd op een terrein gelegen aan de Avelgemstraat te Kluisbergen.

Uit het landschappelijk booronderzoek blijkt dat de bodem binnen het onderzoeksgebied in het verleden reeds is verstoord geraakt tot op grote diepte. Ook kon vastgesteld worden dat het terrein ongeveer 150cm werd opgehoogd ten opzichte van de naburige percelen.
In alle boringen konden enkel Ap horizonten vast gesteld worden. In enkele gevallen kon de diepte van de verstoring tot wel 265cm en 335cm ten opzichte van het maaiveld herkend worden.
Een referentieboring op een naburig perceel toonde aan dat deze natuurlijke bodem zou moeten aangesneden worden op ongeveer 180cm onder het bestaande (op het terrein aanwezige) maaiveld.
Hierbij moet ook vermeld worden dat het merendeel van de werken dit niveau niet zullen zaken en er amper impact is op dit niveau dat reeds verregaand geroerd is.

Gezien de hoge graad van verstoring lijkt verder (voor)onderzoek binnen het terrein dan ook van weinig nut te zijn. Het zou immers niet leiden tot een nuttige kenniswinst aangezien er geen archaeologica meer aanwezig is.

ADEDE bv is dan ook van mening dat verder onderzoek niet zal leiden tot kenniswinst.

5.2 Besluit breed publiek

Naar aanleiding van de geplande bouw van een industrieel pand en aanhorigheden heeft ADEDE een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd ten einde het archeologische potentieel van het projectgebied te bepalen. De aanwezige bodem bleek in het verleden reeds vergraven te zijn, waardoor verder onderzoek weinig zinvol lijkt.

[7] *https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/11022*

6 Bibliografie

Literatuur:

Acke B. & Bracke M. & Fonteyn P. 2021: Archeologienota Ruien Avelgemstraat, Acke & Bracke archeologische rapporten

Muller O. & Devalckeneer L. 2019. Archeologienota Kluisbergen-Avelgemstraat (Oost-Vlaanderen), ADEDE archeologisch rapport 404

Verhagen J.W.H.P., Rensink E., Bats M., Crombé P., 2001. Optimale strategieën voor het opsporen van Steentijdvindplaatsen met behulp van booronderzoek. Een statistisch perspectief, *Rapportage Archeologische Monumentenzorg 197*.

Online bronnen:

- https://inventaris.onroerenderfgoed.be
- https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/.
- https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html
- http://www.geopunt.be/
- http://belgica.kbr.be
- https://cai.onroerenderfgoed.be
- http://www.ngi.be
- http://www.ngi.be/Common/ferraris_nl.pdf
- http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpII63204_nl.html
- https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/15649

7 Lijst van figuren

Figuur 1: Situatie projectgebied bij aanvang van landschappelijke boringen..... - 9 -
Figuur 3: Boorplan zoals aangegeven in het programma van maatregelen 13
Figuur 4. Uitgevoerde landschappelijke boringen op orthografische foto (boven) en GRB kaart (onder) 14
Figuur 5: Situering van het projectgebied op het DHMVII, digitaal terreinmodel 1m (detail). 16
Figuur 6: Landschappelijke boringen op de bodemtypekaart..... 17
Figuur 7: Boortransect van west naar oost (links) en noord naar zuid (rechts)..... - 32 -
Figuur 8: Boortransect met weergave van boorpunten..... - 33 -